

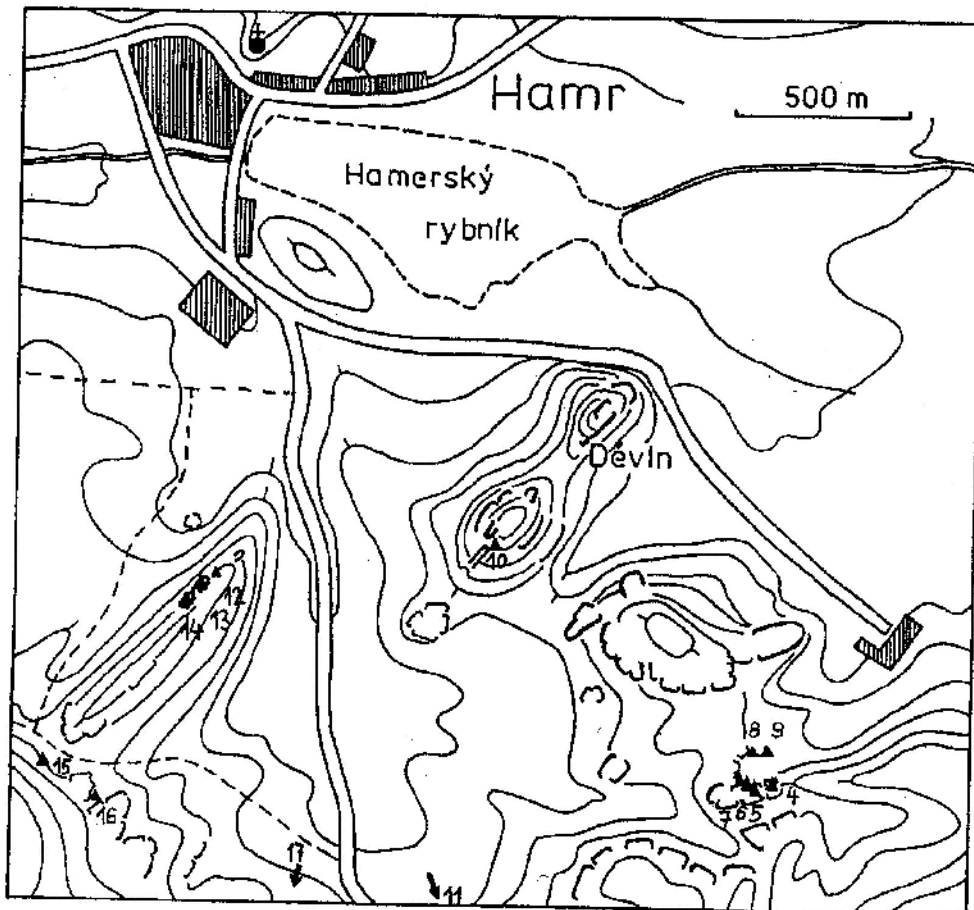
# DĚVÍNSKÉ POLESÍ

Pískovcové skály v bývalém vojenském pásmu Ralsko

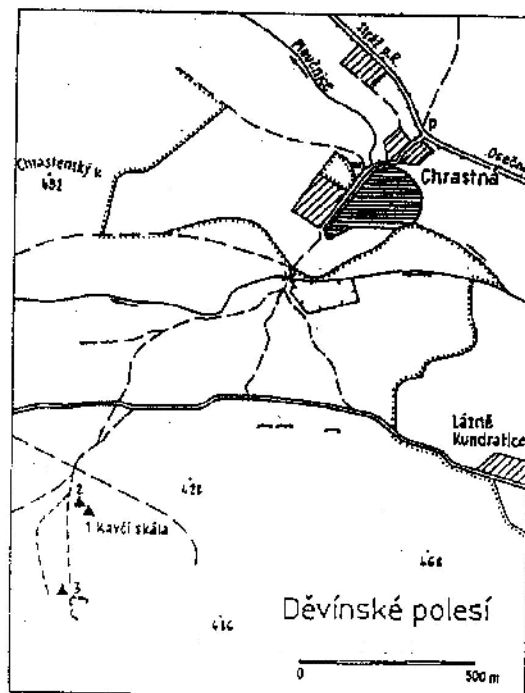
Zpracoval Rašek Mikuláš pro vnitřní potřebu oddílů ČHS  
a vrcholové komise

Praha 1993

1 a



1. Kavčí skála
2. Trpaslík
3. Malá Kavčí skála



4. Velbloudice
5. Velbloud
6. Štěníčnick
7. Štětináč
8. Palice
9. Švarcvaľská brána
10. Dĕvínská věž
11. Palohlavská věž
12. Uranová věž
13. Zářivá věž
14. Jedová věž
15. Uprchlík
16. Zběh
17. Přizděná věž

Bývalý vojenský prostor Ralsko, po desetiletí nepřístupný, zahrnuje řadu pískovcových skal. V západní části jsou v Kummerském pohoří, především na jeho severním okraji (tzv. Hradčanské stěny). Tyto skály v současné době náleží k Dubským skalám a budou zpracovány v připravovaném průvodci tohoto regionu. Další skupina pískovcových skal (a rovněž útvary nepískovcové) je na úbočích vrcholu Ralsko nad Mimoní, částečně mimo bývalé vojenské pásmo. Nejpodrobněji byla tato skupina zatím popsána v průvodci "Lužické hory", vydaném v r. 1988 v NDR. Od té doby bylo zlezeno několik dalších útvarů, popisy však zatím nejsou nikým shromažďovány a oblast je bez správce.

Největší skupina skal je jižně a jihovýchodně od Hamru a byla dosud jen velmi zhruba popsána v Pilátově průvodci (1938) a v německém průvodci z r. 1988 (pouze Kavčí skála, Malá Kavčí skála a Trpaslík). Z tohoto průvodce pochází i označení pro oblast Děvínské polesí. Východisky do oblasti jsou kromě Hamru Chrastná, Osečná a Stráž pod Ralskem. Pískovec v oblasti je většinou velmi měkký, výjimkou jsou partie zpevněné železitým nebo křemitým tmelem. Vyskytují se sporadicky na Kavčí skále, ve větší míře na Malé Kavčí skále, na Děvínské věži a na Uranové věži. Zejména však tvoří celou údolní dvoustěnu Zářivé a Jedové věže.

Poslední skupina skal v bývalém vojenském pásmu Ralsko je při jeho východním okraji, v údolí Zábrdky. Jsou zde bizarní skály z ojedinělého, ale velmi měkkého vápnitého pískovce. Referoval o nich J. Turek v Montaně č. 5/93.

*Případné popisy nových cest, skalních útvarů atd. zasílejte prosím na adresu R. Mikuláš, Jeseniova 93, 130 00 Praha 3.*

## D ě v í n s k é p o l e s í

## \* 1. Kavčí skála o

a) *Stará cesta IV*; Adolf Gahler, H. Scholze, G. Seidel, W. Horn, 18.8.1895 (s umělými pomůckami), 1. přeлез bez um. pom. Ferdinand Siegmund, F. Köchlin, 15.6.1898. Vpravo ve V stěně širokou solivou spárou přes stupeň do hnízda (skoba). Spárou dále na severní rameno věže a přes stupeň n.v.

- *Kauschkova varianta V*; Rudolf Kauschka, F. Steppes, M. Tischer, 9.10.1904. Z hnízda stěnou vl. na poličku, stěnou na tření n.v.

\* b) *Levá východní spára IV*; němečtí lezci kolem r. 1905. Vl. ve V stěně komínem na pilíř v J stěně, vpr. na polici a spárou n.v.

\* c) *Jižní stěna VI*; Eduard König, M. Metze, jaro 1908. Jako cesta b) na pilíř. Jemně členitou stěnou přímo n.v.

d) *Jihozápadní cesta VI*; Eduard Hiebel s druhy, 1908. Vpr. v Z stěně komínem na pilíř v J stěně. Vl. ke skobě. Spárou k další skobě a dále n.v.

e) *Západní cesta VII*; Walter Kleiner, H. Schmitt, K. Berger, 29.8.38. Vl. v Z stěně převislou lomenou dvojspárou ke skobě. Spárou na severní rameno a st.c. n.v.

f) *Severní spára VI*; Otto Müller, A. Steinjan, 1908. Od SZ krátkou spárou na blok v S stěně. Vpr. spárou při SZ hraně na severní rameno a st.c. n.v.

## + 2. Trpaslík

a) *Stará cesta II*. Od Z n.v. (umělé stupy).

b) *Východní cesta VI*. Ve středu V stěny snadnou převislou stěnkou k ruční spáře. Spárou (výše na rameno) a žlábkem n.v.

## 3. Malá Kavčí skála

a) *Stará cesta III*. Z náh. strany komínem n.v.

\* b) *Železná cesta III*. V levé části náh. stěny po železitých plátech n.v.

c) *Devět prstů IV*; Borek Metal, R. Mikuláš, 23.8.1993. JZ hranou do zářezu a jím přes K n.v.

- d) *Údolní komín III.* Z údolní strany komínem n.v.
- e) *Jihovýchodní cesta V.* Z náhorní strany, vpr. od Staré cesty, převisem k ruční spáře, tou na polici, šikmo vl. a stěnou n.v.

+ **4. Velbloudice**

- a) *Přeskok I.* Z masivu přes průrvu n.v.
- b) *Normální cesta I.* Od východu (z průrvy) zářezem n.v.
- c) *Západní cesta V.* Komínem mezi Velbloudicí a Velbloudem na balkón, vl. a po umělých stupech n.v.

**5. Velbloud**

- a) *Stará cesta III,* asi před r. 1938. Od V komínem a oblou hranou n.v.
- b) *Lezení na hrb V;* Radek Mikuláš, A. Mikulášová, 19.4.1992. Uprostřed S stěny přes římsu k zářezu (smyčky) a jím n.v.

+ **6. Štěničník**

- a) *Cesta do mraveniště V;* Radek Mikuláš, 5.7.1993. Od východu lehce k výklenku (smyčka) a vlevo na tření n.v.

+ **7. Štětináč**

- a) *Stará cesta I.* V severní stěně zarostlým zářezem n.v.

+ **8. Palice**

- a) *Na palici IV;* Radek Mikuláš, 5.7.1993. JZ stěnkou n.v.

**9. Švarevaldská brána**

- a) *Stará cesta I.* Od Z oblou hranou n.v.
- b) *Brankářská cesta IV;* Radek Mikuláš, 5.7.1993. V severní stěně ručkováním nad otvorem brány zleva doprava n.v.
- c) *Severní trhlina II;* Radek Mikuláš, 5.7.1993. V severní stěně koutem do komína a jím n.v.
- d) *Dlouhý krok IV;* Radek Mikuláš, A. Mikulášová, 18.8.1993. Podél východní hrany (K) n.v.
- e) *Psí cesta III;* Radek Mikuláš, A. Mikulášová, 18.8.1993. Stěnkou 3 m vpr. od Jižní trhliny (hodinky), vl. ke žlábků a jím n.v.
- f) *Jižní trhlina II;* Radek Mikuláš, 5.7.1993. V jižní stěně ke komínu a jím n.v.

10. **Děvínská věž** o
- a) *Větrná cesta II*; Radek Mikuláš, V. Strnad, A. Mikulášová, 8.3.1992. Ze sedélka mezi masivem a věží přes členitý koutek n.v.
  - \* b) *Hřbenovka IV*; Radek Mikuláš, V. Strnad, 24.5.1992. Z nejspodnějšího místa věže hřbetem přes tři výšviky n.v.
  - c) *Západní cesta II*; Vladislav Strnad, R. Mikuláš, A. Mikulášová, 24.5.1992. Ze sedélka mezi masivem a věží travers vpr. do Z stěny a přes stupeň n.v.
- + 11. **Palohlavská věž** o (nad silnicí asi 300 m východně od pomníku na S úpatí Dlouhého Kamene)
- a) *Cesta na popraviště VI*; Radek Mikuláš, V. Strnad, 23.8.1992. Náh. stěnkou vl. na oblou hranu a tou n.v.
- + 12. **Uranová věž** o
- a) *Normální cesta IV*; Radek Mikuláš, 9.2.1992. Středem SZ stěny přes talíř n.v.
  - b) *Svrab a neštovice IV*; lámavé; Radek Mikuláš, M. Martinková, 23.5.1992. Podél spáry v JV stěně n.v.
  - c) *Západní hrana III*; Michael Fischer, G. Kallmeyer, 4.8.1993. Hranou n.v.
13. **Zářivá věž** o
- a) *Stará cesta II*. Středem JV stěny žlábkem n.v.
  - b) *Prožluklá cesta IV*; Radek Mikuláš, A. Mikulášová, 21.8.1993. 3 m vlevo od St.c. stěnkou přes převis na terasu (strom) a n.v.
  - c) *Prostoduchá cesta III*; Radek Mikuláš, M. Martinková, A. Mikulášová, 23.5.1992. Vl. od nevýrazné J hrany (v průrvě mezi Zářivou a Jedovou) stěnkou přes hodinky n.v.
  - d) *Ze sedélka II*. Lehce do sedélka mezi Zářivou a Jedovou, stěnkou n.v.
  - \* e) *Havířská cesta IV*; Radek Mikuláš, V. Strnad, A. Mikulášová, 8.3.1992. V údolní (severozápadní) stěně spárou do sedélka mezi Zářivou a Jedovou a cestou c) n.v.
  - \* f) *Ztracená šance IV*; Radek Mikuláš, B. Metal, A. Mikulášová, 22.8.1993. 2 m vl. od Havířské cesty vzhůru na římsu, spárkou do sedélka a n.v.

- \* g) *Prubířská cesta V*; Vladislav Strnad, I. Zuber, R. Mikuláš, 10.9.1992. 4 m vl. od Havířské cesty podél výrazné spáry v železitém plátu n.v.
- \* h) *Cesta do zaslíbené země VI*; Radek Mikuláš, V. Strnad, 24.5.1992. 5 m vpr. od levé údolní hrany podél výrazných spárek (četné smyčky) mírně vpravo n.v.
- \* i) *Dobrák Pštros IV*; Radek Mikuláš, B. Metal, 23.8.1993. V levé části údolní stěny (podél okraje železné desky) ke kruhu a hranou n.v.
- j) *Severovýchodní hrana IV*; Radek Mikuláš, V. Strnad, 23.8.1992. Převíslou hranou na balkón a n.v.
- k) *Děkuju, nechci IV*; Radek Mikuláš, V. Strnad, 24.5.1992. 4 m vpr. od St.c. stěnkou (hodiny) k bříze a přímo n.v.

#### 14. Jedová věž o

- a) *Stará cesta III*; Radek Mikuláš, A. Mikulášová, K. Šutovská, 16.2.1992. Zářezem do sedélka mezi Zářivou a Jedovou a stěnkou n.v.
- b) *Otrávená cesta V*; Radek Mikuláš, 22.8.1992. 3 m vpr. od J hrany na balkón a n.v.
- c) *Jižní cesta IV*; Radek Mikuláš, M. Martinková, 23.5.1992. Těsně vpr. od J hrany na balkón a zleva n.v.
- d) *Jedovatá cesta V*; Radek Mikuláš, V. Strnad, 24.5.1992. Úzkou JZ stěnkou na balkón a zleva n.v.
- e) *Vávrova káva IV*; Radek Mikuláš, V. Strnad, I. Zuber, 10.9.1992. V pravé části údolní stěny šikmo vpr. podél spárky do díry, spárou na balkón a zleva n.v.

#### 15. Uprchlík o

- a) *Stará cesta III*; Radek Mikuláš, 9.2.1992. Zářezem v pr. části náh. stěny na poličku k hodinám, travers vl. (hodiny) a zářezem n.v.
- b) *Dezertérův omyl V*; Radek Mikuláš, V. Strnad, I. Zuber, 10.9.1992. Středem náh. stěny přes hodiny n.v.

#### + 16. Zběh

- a) *Normální cesta I*; Radek Mikuláš, 9.2.1992. Hřbetem z náh. strany n.v.

17. Přizdřená věž (mohutný odštěp z jižní části kolmé Z stěny Dlouhého kamene - asi 500 m od okraje mapky)

- a) *Plazivá cesta IV*; Radek Mikuláš, 24.8.1993. Od JZ úzkým komínkem na terasu a rozpěrným komínem n.v.

#### Ú d o l í   Z á b r d k y

+ 18. První (masiv)

- a) *První III*; Jakub Turek, 23.5.1992. Malým převisem na vystouplý balkónek, vzhůru přes misky n.v.

19. Vykotlaný zub

- a) *Stará cesta III*; asi před r. 1945. Komínem mezi Zubem a Haňulkou, výše stěnkou n.v.  
 b) *Lebka IV*; Jakub Turek, N. Turková, 24.5.1992. Vhloubením v pr. části JZ stěny na polici, zleva nad převis, žlábkem a spárou pod další převis. Travers vpr. na hranu a komínkem n.v.

+ 20. Haňulka (polověž)

- a) *Stará cesta II*. Z náh. strany postavením a krátce n.v.  
 b) *Kubulka III*; Jakub Turek, 23.5.1992. Ze sedla mezi Haňulkou a Zubem mírně vl., potom po Z hraně n.v.

+ 21. Okno (okrajovka s průchodným skalním oknem)

- a) *Rám II*; Jakub Turek, 23.5.1992. Vl. od západního pilíře za odštěp n.v.  
 b) *Letící kámen V*; Nástup vpr. od okna, nad ním travers vl. na hranu Z pilíře a stěnkou n.v.



Přátelé, omlouvám se za znění inzerátu v Monataně (není to ale moje vina). V "průvodci" není 60 nákresů, ale popisů cest (tedy ono je jich o něco víc, ale některé dost jednoduché).

Budete-li mít někdy cestu na poštu, pošlete mi těch cca. 15,- Kč, ale co to dneska je, že. Pošlete to třeba složenkou, u nás je t.č. pořád někdo doma, tak kvůli tomu na poštu muset nebudu.

Hezké lezení nejen ve skalách pod Ralskem přeje

Radek Mikuláš